

Btw en privégebruik auto

BTW - Ondernemers met een auto van de onderneming moeten alert zijn op de btw-gevolgen die dit met zich meebrengt. Zo moet er in de laatste btw-aangifte van het jaar een btw-correctie worden gemaakt vanwege het privégebruik van de auto. Dit geldt niet alleen wanneer de ondernemer zelf gebruik maakt van een auto die voor de btw op naam van de onderneming staat, maar ook wanneer een werknemer gebruik maakt van een auto van de onderneming. Hoe deze btw-correctie berekend wordt en waar dat in de btw-aangifte verwerkt moet worden, is het onderwerp van dit artikel.

De meeste ondernemers zullen de btw die bij aankoop van de auto in rekening wordt gebracht in aftrek brengen, als zij recht hebben op btw-aftrek. Dit geldt voor ondernemers die btw-belaste prestaties verrichten. Als bij aanschaf de btw op de aankoop van de auto in aftrek is gebracht en er geen normale eigen bijdrage wordt betaald voor het gebruik van de auto, kan de btw-correctie op de volgende manieren plaatsvinden.

Kilometeradministratie

De ondernemer kan ervoor kiezen om voor de auto een kilometeradministratie bij te (laten) houden. Hierbij moeten de gereden woon-werkkilometers als privékilometers worden geteld. De btw-correctie wordt in dat geval als volgt berekend: 21% maal (privé-km/totale km) maal gemaakte uitgaven (een vijfde deel aankoopbedrag in eerste vijf jaar plus gebruiks- en onderhoudskosten).

De correctie van de btw moet worden aangegeven bij vraag 1d van de laatste btw-aangifte van 2017.

Voorbeeld

Klaas heeft een eigen onderneming waarvoor hij btw-plichtig is en heeft in 2016 een auto aangeschaft voor 15.000 euro (exclusief btw). Hij heeft de aan hem in rekening gebrachte btw in 2016 in zijn btw-aangifte in aftrek gebracht. Er is in 2017 voor 4.000 euro aan onderhouds- en gebruikskosten gemaakt. De btw op de onderhouds- en gebruikskosten is in zijn geheel in aftrek gebracht. Klaas heeft een kilometeradministratie bijgehouden. Hieruit blijkt dat hij 5.000 privékilometers en 10.000 zakelijke kilometers heeft gereden in 2017. Dit betekent dat de correctie als volgt is:

$$21\% \times (5.000/15.000) \times 7.000 = 489 \text{ euro}$$

Geen kilometeradministratie

Niet iedere ondernemer houdt een kilometeradministratie bij voor het privégebruik van de auto; dit is namelijk niet verplicht. Als er geen kilometeradministratie aanwezig is, wordt het privégebruik van de auto op een andere manier berekend, waarbij gebruik wordt gemaakt van een forfaitaire berekeningsmethode. Hierbij is mede van belang op welk moment de auto in gebruik genomen is. In beginsel geldt dat de btw-correctie voor het privégebruik van de auto wordt gesteld op 2,7 procent van de catalogusprijs van de auto (inclusief btw en bpm). Nadat er vier jaar verstreken zijn na het jaar van ingebruikname van de auto, wordt de correctie gesteld op 1,5 procent van de catalogusprijs. Het is daarom van belang om de datum van ingebruikname van de auto nauwkeurig in de gaten te houden, omdat dit aanzienlijk kan schelen in de hoogte van de btw-correctie.

Voorbeeld

Anna heeft een eigen bloemenzaak en daarvoor een auto op naam van de onderneming aangeschaft. Bij aanschaf van de auto in 2016 heeft zij de haar in rekening gebrachte btw in aftrek gebracht. Anna heeft geen kilometeradministratie bijgehouden. De catalogusprijs van de auto bedraagt 15.000 euro (inclusief btw en bpm). De btw-correctie vanwege het privégebruik van de auto bedraagt daardoor: $2,7\% \times 15.000 \text{ euro} = 405 \text{ euro}$.

Voorbeeld

Marie heeft een schoonheidssalon en schafte, om klanten te bezoeken, in 2010 een auto aan op naam van de onderneming. Ze houdt geen kilometeradministratie bij. Daarom moet ze de btw-correctie vanwege het privégebruik van de auto over 2017 in de eerste btw-aangifte van 2018 op basis van de forfaitaire berekening aangeven. Omdat er in 2017 al vier jaar verstreken zijn na het jaar waarin de auto voor het eerst in gebruik werd genomen, mag Marie de forfaitaire correctie van 1,5 procent toepassen. De catalogusprijs van de auto in 2017 bedraagt 5.000 euro (inclusief btw en bpm). De btw-correctie vanwege het privégebruik van de auto bedraagt daardoor:

$$1,5\% \times 5.000 \text{ euro} = 75 \text{ euro}$$

Voorbeeld

Jolanda gebruikt een auto van haar werkgever. Haar werkgever heeft geen btw in aftrek kunnen brengen bij de aankoop, omdat de auto een marge-auto betreft. In 2017 rijdt Jolanda 10.000 kilometer, waarvan 3.000 privé. De betaalde btw op onderhoud en gebruik in 2017 bedroeg 1.000 euro en deze btw is in aftrek gebracht. De correctie is dan:
 $3.000/10.000 \times 1.000 \text{ euro} = 300 \text{ euro}$.

Geen eigen bijdrage en btw bij aanschaf niet in aftrek gebracht

Een ondernemer brengt niet altijd bij aanschaf van een auto btw in aftrek, bijvoorbeeld als het een marge-auto betreft. In dat geval zal bij aanschaf geen btw in rekening worden gebracht. De btw-correctie wordt dan jaarlijks als volgt berekend, ervan uitgaande dat geen eigen bijdrage wordt betaald: privékilometers/totale kilometers maal btw op onderhoud en gebruik.

Deze correctie moet worden aangegeven bij vraag 5b van de laatste btw-aangifte over 2017.

Heeft de ondernemer geen kilometeradministratie bijgehouden, dan wordt de correctie gesteld op 1,5 procent van de catalogusprijs (inclusief btw en bpm).

Uitspraak Hoge Raad

In april 2017 heeft de Hoge Raad geoordeeld over het privégebruik van de auto en toepassing van de forfaitaire regeling. De afgelopen jaren is veel discussie ontstaan over de vraag of de forfaitaire bedragen juist zijn vastgesteld, en naar aanleiding daarvan hebben ondernemers massaal bezwaar gemaakt tegen de eigen btw-aangiften. De Hoge Raad heeft gesteld dat, als er geen sluitende kilometeradministratie is, niet per definitie teruggevallen moet worden op de forfaitaire regeling. Uitgangspunt daarbij is dat de omvang van het privégebruik (per auto) met inachtneming van alle omstandigheden van het geval in redelijkheid aannemelijk moet worden gemaakt. Hierbij moet in ieder geval met de volgens aspecten rekening worden gehouden:

- aard van de onderneming;
- zakelijke doeleinden waarvoor de ter beschikking gestelde auto binnen die onderneming gebruikt wordt;
- positie en werkzaamheden binnen de onderneming van de gebruiker van de auto;
- wijze waarop de auto voor privédoeleinden mag worden gebruikt of is gebruikt (zoals voor woon-werkverkeer).

Bij gebruik van statistische gegevens moet aan de hand van de genoemde omstandigheden per auto aannemelijk worden gemaakt waarom deze gegevens bruikbaar zijn voor vaststelling van de btw-correctie vanwege het privégebruik.

De uitspraak van de Hoge Raad heeft met name gevolgen voor de situatie waarin sprake is van een ambulante functie, zoals bij het gebruik van een auto voor storingsdiensten, bij een verbod privégebruik en wanneer de forfaitaire btw correctie hoger uitvalt dan de aan een jaar in aftrek gebrachte btw.

Het arrest van de Hoge Raad in 2017 heeft er in ieder geval toe geleid dat voor een privéauto, waarvan de btw op onderhoud en gebruik in aftrek is gebracht, geldt dat niet meer btw verschuldigd kan zijn dan er in aftrek is gebracht.

Eigen bijdrage

De werkgever kan voor het gebruik van de auto een eigen bijdrage in rekening brengen aan zijn werknemer, of de ondernemer kan de eigen bijdrage zelf betalen. Hierover is de btw-ondernemer btw verschuldigd.

Ondernemers met een auto van de onderneming moeten alert zijn op de btw-gevolgen

De verschuldigde btw wordt gesteld op 21/121 van de ontvangen bijdrage. Deze btw moet bij vraag 1a van de btw-aangifte worden aangegeven.

Conclusie

Een ondernemer moet voor aanvang van het boekjaar nagaan of hij een kilometeradministratie wil bijhouden of de forfaitaire correctie voor het btw-privégebruik wil toepassen, zodat hij tijdig administratieve maatregelen kan nemen.

Het kan namelijk voordelig zijn om een kilometeradministratie bij te houden, vooral als het aandeel van de privékilometers ten opzichte van het totale aantal gereden kilometers laag is.

Let er vervolgens steeds op dat in de laatste aangifte over het boekjaar een btw-correctie vanwege het privégebruik van de auto wordt gemaakt.

(*mr. C.W. van Vilsteren*)

Voor overzichtelijke stroomschema's zie ► bit.ly/FA02-schema